# EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

30. juuni 2005 *

Kohtuasjas C-165/03,

mille esemeks on EÜ artikli 234 alusel Landgericht Stuttgart'i (Saksamaa) 7. aprilli 2003. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 10. aprillil 2003, menetluses

**Mathias Längst,**

menetluses osalesid:

**SABU Schuh & Marketing GmbH,**

**Präsident des Landgerichts Stuttgart,**

**Bezirksrevisor des Landgerichts Stuttgart,**

* Kohtumenetluse keel: saksa.

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja esimees R. Silva de Lapuerta, kohtunikud R. Schintgen (ettekandja) ja J. Makarczyk,

kohtujurist: A. Tizzano,
kohtusekretär: vanemametnik M.-F. Contet,

arvestades kirjalikus menetluses ja 25. novembri 2004. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades kirjalikke märkusi, mille esitasid:

— M. Längst,

— Präsident des Landgerichts Stuttgart, esindaja: K. Ehmann,

— Bezirksrevisor des Landgerichts Stuttgart, esindaja: *Bezirksrevisor* G. Firnau,

— Saksamaa valitsus, esindaja: W.-D. Plessing,

— Hispaania valitsus, esindaja: E. Braquehais Conesa,

— Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: R. Lyal ja K. Gross,

olles 18. jaanuari 2005. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

**otsuse**

1 Eelotsusetaotlus käsitleb nõukogu 17. juuli 1969. aasta direktiivi 69/335/EMÜ kapitali suurendamise kaudse maksustamise kohta (EÜT L 249, lk 25; ELT

eriväljaanne 09/01, lk 11) [mõiste „kapitali suurendamine" asemel on edaspidi kasutatud täpsemat vastet „kapitali koondumine"], mida on muudetud nõukogu 10. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/303/EMÜ (EÜT L 156, lk 23; edaspidi „direktiiv 69/335"), tõlgendamist.

2 Nimetatud taotlus esitati hagi raames, mille esitas Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonna ametnikust notar M. Längst oma otsese kõrgemalseisva ametniku Präsident des Landgerichts Stuttgart'i korraldusel seoses M. Längsti koostatud notaritasu arvega.

## Õiguslik raamistik

### *Ühenduse õigusnormid*

3 Nagu tuleneb direktiivi 69/335 esimesest põhjendusest, on direktiivi eesmärk soodustada kapitali vaba liikumist, arvestades, et see on üks olulisi tingimusi kodumaise turuga sarnanevate omadustega majandusliidu loomisel.

4 Sama direktiivi kuuenda põhjenduse kohaselt eeldab selle eesmärgi saavutamine kapitali koondumise maksustamisel seda, et liikmesriikides seni kehtinud kaudsed

maksud tuleb kaotada ning selle asemel tuleks kapitali koondumist maksustada ühekordselt ning nimetatud maksu määr peaks kõikides liikmesriikides olema sama.

5 Direktiivi artikli 4 lõikes 1 on sätestatud:

„Kapitalimaksuga maksustatakse järgmised tehingud:

a) kapitaliühingu moodustamine;

b) sellise äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku ümberkujundamine kapitaliühinguks, mis varem kapitaliühing ei olnud;

c) kapitaliühingu kapitali suurendamine mis tahes varalise sissemaksega;

d) kapitaliühingu kapitali [mõiste „kapital" selles lauses asendada täpsema vastega „vara"] suurendamine mis tahes varalise sissemakse abil, mille puhul vastu ei saada osa ühingu kapitalist või varadest, vaid liikmetega samaväärsed õigused, [...];

[...]".

6 Direktiivi 69/335 artikli 4 lõike 1 punktides e–h on ette nähtud, et kapitaliühingu juhtimise tegeliku keskuse või registrijärgse asukoha üleviimine kas kolmandast riigist liikmesriiki või ühest liikmesriigist teise liikmesriiki on maksustatavad kapitalimaksuga.

7 Nimetatud direktiivi artikli 4 lõikes 2 on loetletud erinevad tehingud, mida võib kapitalimaksuga maksustada.

8 Direktiivis on ette nähtud muude kapitalimaksu või väärtpaberitelt võetava tempelmaksuga samaväärsete kaudsete maksude kaotamine, sest nende säilitamine võiks kahjustada selle direktiiviga ette nähtud meetmete eesmärki, nagu on sätestatud direktiivi viimases põhjenduses. Maksud, mille võtmine on keelatud, on loetletud direktiivi 69/335 artiklis 10, milles on sätestatud:

„Kapitalimaksule lisaks ei võta liikmesriigid tulunduslikelt äriühingutelt, ühistutelt või muudelt juriidilistelt isikutelt mistahes muid makse:

a) artiklis 4 nimetatud tehingutelt;

b) artiklis 4 nimetatud tehingutega hõlmatud sissemaksetelt, laenudelt või teenustelt;

c) majandustegevusele eelneva registreerimise või mistahes muu formaalsuse eest, mille alusel tekib tulundusliku äriühingu, ühistu või muu juriidilise isiku õiguslikust vormist tulenevalt selle õigus- ja teovõime."

9 Direktiivi 69/335 artiklis 11 on ette nähtud, et:

„Liikmesriigid ei maksusta mis tahes viisil:

a) aktsiate, osade või samaliigiliste väärtpaberite või neid esindavate sertifikaatide valmistamist, emiteerimist, börsil noteerimist, turuletoomist või ostu-müüki, olenemata emitendist;

b) laene, sealhulgas riigilaene, mida võetakse võlakohustuste või muude kaubeldavate väärtpaberite abil, nendega seotud formaalsusi või nende võlakohustuste

või muude kaubeldavate väärtpaberite valmistamist, emiteerimist, börsil noteerimist, turuletoomist või ostu-müüki, olenemata emitendist."

10 Direktiivi artikkel 12 lõige 1 on sõnastatud järgmiselt:

„Olenemata artiklitest 10 ja 11 võivad liikmesriigid võtta:

a) kindlasummalist või proportsionaalset maksu väärtpaberiülekannetelt;

[...]

e) lõive või tasusid;

[...]".

*Siseriiklikud õigusnormid*

11 20. aprilli 1892. aasta Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung'i (osaühingute seadus; *RGBl* 477), põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis, § 2 jj ning § 53 lõige 2 sätestavad, et osaühingu (*Gesellschaft mit beschränkter Haftung; GmbH*) osanike otsus ühingu asutamislepingu muutmise kohta peab olema notariaalselt tõestatud.

12 24. veebruari 1961. aasta Bundesnotarordnung'i (liidu notariaadi seadustik; *BGBl.* 1961 I, lk 98; edaspidi „BNotO"), põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis §-st 116, koosmõjus 12. veebruari 1975. aasta Landesgesetz über die freiwillige Gerichtsbarkeit'i (liidumaa vabatahtliku kohtualluvuse seadus; *GBl.* lk 116), samuti põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis, § 3 lõikega 2, tuleneb, et Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas dokumentide tõestamiseks võib lisaks ametnikest notaritele pöörduda ka vabakutseliste notarite poole.

13 Notari poolt võetavate tasude suurus on määratud kindlaks 26. juuli 1957. aasta Gesetz über die Kosten in Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit'is (Kostenordnung) (seadus vabatahtliku kohtualluvuse lõivude kohta; *BGBl.* 1957 I, lk 960; edaspidi „KostO"), põhikohtuasjas kohaldatavas redaktsioonis. Need tasud kehtivad ühetaolistena kogu Saksamaa territooriumil nii ametnikest notaritele kui ka vabakutselistele notaritele.

14 Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas saavad ametnikest notarid kindlat palka, mille suurus määratakse kindlaks teiste liidumaa ametnikega samade kriteeriumide

alusel; kindlale palgale lisandub muutuv summa, mis vastab osale notari poolt võetavast tasust. Erinevalt aga Oberlandesgericht Karlsruhe tööpiirkonnas tegutsevatest notaritest on nad selle tasu puhul ise võlausaldajateks. Nad peavad aga kindla osa tasust maksma liidumaa riigikassasse. Riigikassa võib võlgnikelt nimetatud tasu maksmist ise nõuda ainult juhul, kui tasu sissenõudmine ei õnnestunud hoiatuskirjast hoolimata.

15 KostO § 156 lõike 1 kohaselt tuleb vastuväited tasu ja tõestamise kulude arvestamise, sh vastuväited maksmise kohustuse ning selle täitepealdise alusel täitmiseks pööramise suhtes esitada kaebuse vormis Landgerichtile, mille tööpiirkonnas notar töötab. Enne otsuse langetamist peab Landgericht kuulama ära pooled ning ametiasutuse, mille alluvuses notar töötab. Juhul kui võlgnik notari koostatud tasu ja tõestamise kulude arvestuse vaidlustab, võib notar paluda kaebus Landgerichtil läbi vaadata.

16 KostO § 156 lõikes 6 on sätestatud, et ametiasutus, mille alluvuses notar töötab, võib igal juhul paluda notaril pöörduda vastava otsuse saamiseks Landgerichti poole ja esitada selle otsuse peale hagi. Kohtuotsusega, mis hagi lahendab, võidakse ka arves näidatud tasu ja tõestamise kulude summat suurendada.

## Vaidlus põhikohtuasjas ning eelotsuse küsimus

17 M. Längst tõestas ametnikust notarina teatud otsuseid seoses äriühinguga SABU Schuh & Marketing GmbH (edaspidi „SABU"). Tõestamise kulude ja notari tasu kohta esitas ta arve suuruses 2892,46 eurot (edaspidi „arve").

18 Taotleti järgmiste tehingute tõestamist: ühingu osade liitmine üheks osaks, osakapitali ning ühingu osade suuruse ümberarvestamine eurodesse, kapitali suurendamine ühingu omavahendite arvelt ning ühingu ärinime muutmine.

19 Arve kohaselt peab SABU nende tehingute tõestamise eest maksma tasu ning hüvitama kulusid summas 2493,50 eurot (ilma käibemaksuta). See summa hõlmab n-ö otsuste tasu suuruses 1584 eurot — arvutatuna tehingute väärtuselt 484 007 eurot — kapitali suurendamise ning põhikirja muutmise eest. Riigile makstav osa sellest summast oli 1183,83 eurot ja notarile jääv osa 400,17 eurot.

20 Präsident des Landgerichts Stuttgart oli seisukohal, et 21. märtsi 2002. aasta määrus C-264/00: Gründerzentrum (EKL 2002, lk I-3333), milles käsitleti Oberlandesgericht Karlsruhe tööpiirkonnas tegutsevaid ametnikest notareid, on kohaldatav ka Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas töötavatele ametnikest notaritele ja tema arvates oli arve osakapitali suurendamist ning põhikirja muutmist käsitlevas osas direktiiviga 69/335 vastuolus. Seega andis ta M. Längstile KostO artikli 156 lõike 6 alusel korralduse pöörduda vaidlusaluse arve õiguspärasuse kohta otsuse saamiseks Landgericht Stuttgart'i poole ning vähendada arves nimetatud summa 1465,66 eurole.

21 M. Längst täitis korralduse ning pöördus Landgericht Stuttgart'i poole. Selles kohtus väitis ta, et arve on õigustatud ning et nii KostO kui ka BNotO kohaselt on tal keelatud tasu Präsident des Landgerichts Stuttgart'i poolt nõutud summani vähendada. Lisaks leidis ta, et eespool viidatud määrust kohtuasjas Gründerzentrum ei saa Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas tegutsevate ametnikest notarite tasule kohaldada.

22 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu arvates erineb Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas tegutsevate ametnikest notarite õiguslik olukord eespool viidatud Gründerzentrum'i määruses nimetatud ametnikest notarite õiguslikust olukorrast kahes aspektis. Ühelt poolt võib Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas pöörduda tehingute tõestamiseks mitte ainult ametnikest notarite, vaid ka vabakutseliste notarite poole, mistõttu ei pruugi tasu tingimata liidumaa riigikassasse laekuda. Teiselt poolt kehtib notari tasu puudutavate nõuete suhtes eriregulatsioon ja see õigustaks teistsuguse lähenemise. Erinevalt olukorrast Oberlandesgericht Karlsruhe tööpiirkonnas on Stuttgarti ametnikust notar ise notari tasu suhtes võlausaldaja. Alles siis, kui ta talle on nimetatud tasu makstud, kannab ta sellest kindla osa üle riigikassasse. Riigikassa võib ise asjaomase tasu maksmist nõuda ainult erandjuhtudel.

23 Neil asjaoludel otsustas Landgericht Stuttgart menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmised eelotsuse küsimused:

„1. Kas õigussüsteemis, nagu see kehtib Baden-Württembergi liidumaa Württembergi osas (Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkond), kus erinevalt [eespool viidatud] kohtuasjas [...] Gründerzentrum tehtud määruse asjaoludest võivad

notari ülesandeid täita nii ametnikest notarid kui ka vabakutselised notarid, kes on mõlemad neile makstava notari tasu suhtes võlausaldajad, kuid kus juhul, kui ülesannet teostab ametnikust notar, peab ta liidumaa seaduse kohaselt maksma kindla osa sellest tasust riigile, kes on notari tööandja ning kes kasutab neid sissetulekuid oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks, tuleb ametnikust notari poolt direktiivi 69/335 (muudetud redaktsioonis) kohaldamisalasse kuuluva tehinguga seoses tõestatud dokumendi eest tasu võtmist käsitleda maksustamisena selle direktiivi mõttes?

2. Kui vastus on jaatav, kas siis juhul, kui liikmesriik loobub oma osast ning seega ei kohaldata enam liidumaa seaduse sätet, mille kohaselt tuleb osa notari tasust maksta riigile, ei ole nimetatud tasu võtmine enam käsitletav maksustamisena direktiivi 69/335 mõttes?"

**Euroopa Kohtu pädevus**

24 M. Längst ja Bezirksrevisor des Landgerichts Stuttgart kahtlevad, kas Euroopa Kohus on pädev EÜ artikli 234 alusel eelotsusemenetluses otsust langetama, kui eelotsuse küsimused on esitatud menetluse raames, mille on KostO § 156 lõike 6 alusel algatanud ametnikust notar oma otsese tööandja korraldusel. Nende arvamuse kohaselt ei ole antud asjas eelotsusetaotluse esitanud kohtu menetlus selline, milles menetlusosalistel on erinevad huvid Euroopa Kohtu praktika mõttes (19. oktoobri 1995. aasta otsus kohtuasjas C-111/94: Job Centre, EKL 1995, lk I-3361, ja 22. jaanuari 2002. aasta määrus kohtuasjas C-447/00: Holto, EKL 2002, lk I-735). Landgericht Stuttgart ei pea lahendama sisulist vaidlust selle kohtupraktika mõttes.

25 Selles suhtes tuleb märkida, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt tuleneb EÜ artiklist 234, et siseriiklikel kohtutel on õigus Euroopa Kohtu poole pöörduda üksnes juhul, kui nendes kohtutes on vaidlus pooleli ja kui neid kohtuid on palutud langetada otsus menetluses, mille lõpptulemuseks on kohtuotsus (vt eriti 18. juuni 1980. aasta määrus kohtuasjas 138/80: Borker, EKL 1980, lk 1975, punkt 4; 5. märtsi 1986. aasta määrus kohtuasjas 318/85: Greis Unterweger, EKL 1986, lk 955, punkt 4, ja eespool viidatud määrus kohtuasjas Holto, punkt 17).

26 Kohaldatavatest siseriiklikest õigusnormidest ning Euroopa Kohtu nõudmisel eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt antud täpsustustest tuleneb, et selles kohtus pooleliolevas menetluses on ära kuulatud kõik huvitatud pooled ning et vastuvõetava otsusega antakse vaidlusele lahend. Lisaks võib nii notari tasu arve võlausaldaja kui ka võlgnik selle otsuse täitmist nõuda ning see jõustub kõigi huvitatud isikute suhtes juhul, kui ükski neist ei esita otsuse peale Oberlandesgericht Stuttgart'ile kaebust, kusjuures selle kaebuse võib esitada ainult õigusliku küsimuse suhtes ning kohus, mille kaudu see kaebus esitatakse, peab olema kaebuse esitamisele loa andnud.

27 Neid tunnuseid arvestades ei ole põhjendatud väide, et põhikohtuasjas ei ole eelotsusetaotluse esitanud kohtus menetlus pooleli ning et selle kohtu poolt langetatav otsus ei ole olemuselt kohtuotsus.

28 Neid tingimusi arvestades tuleb asuda seisukohale, et Euroopa Kohus on pädev Landgericht Stuttgart'i 7. aprilli 2003. aasta otsusega esitatud eelotsuse küsimustele vastama.

## Teise küsimuse vastuvõetavus

29 Põhikohtuasja poolte, komisjoni ning Saksamaa ja Hispaania valitsuse poolt Euroopa Kohtule esitatud märkustes on kaheldud teise küsimuse vastuvõetavuses selle hüpoteetilisuse tõttu. Liidumaa ei ole veel loobunud nõudmast oma osa notari tasust ja seega käsitleb teine eelotsuse küsimus õiguslikku olukorda, mis ei ole veel tekkinud.

30 Selles suhtes tuleb sedastada, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on EÜ artiklis 234 sätestatud menetlus Euroopa Kohtu ja siseriiklike kohtute koostöö vahend, mille abil esimene varustab teisi ühenduse õiguse tõlgendustega, mida nad vajavad nende pädevuses olevate vaidluste lahendamisel (vt eriti 16. juuli 1992. aasta otsus kohtuasjas C-83/91: Meilicke, EKL 1992, lk I-4871, punkt 22, ja 5. veebruari 2004. aasta otsus kohtuasjas C-380/01: Schneider, EKL 2004, lk I-1389, punkt 20).

31 Selle koostöö raames on vaid asja menetleva ja tehtava lahendi eest vastutava siseriikliku kohtu pädevuses kohtuasja eripärasid arvestades hinnata, kas kohtuotsuse tegemiseks on eelotsust vaja ja kas Euroopa Kohtule esitatud küsimustel on kohtuasja suhtes tähtsust. Järelikult kui eelotsuse küsimused on esitatud ühenduse õiguse tõlgendamise kohta, peab Euroopa Kohus neile vastama (eespool viidatud kohtuotsus Schneider, punkt 21 ning selles viidatud kohtupraktika).

32 Euroopa Kohus on aga ka otsustanud, et erandlikel asjaoludel on tal omaenda pädevuse hindamiseks kohustus kontrollida asjaolusid, mille alusel siseriiklik kohus talle taotluse esitas. Siseriikliku kohtu esitatud taotluse läbivaatamata jätmine on võimalik üksnes siis, kui on ilmselge, et taotletud ühenduse õiguse tõlgendamisel puudub igasugune seos põhikohtuasja asjaoludega või esemega, kui küsimus on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohus ei ole teadlik faktilistest ja õiguslikest asjaoludest, mille põhjal saaks talle esitatud küsimustele asjakohaselt vastata (eespool viidatud kohtuotsus Schneider, punkt 22).

33 Koostöö, mis eelotsusemenetluses on esmatähtis, tähendab nimelt seda, et siseriiklik kohus arvestab Euroopa Kohtule usaldatud ülesandega, mis seisneb liikmesriikide õigusemõistmisele kaasaaitamises, mitte üldistele või hüpoteetilistele küsimustele nõuandvate arvamuste koostamises (eespool viidatud kohtuotsus Schneider, punkt 23).

34 Käesoleval juhul aga tuleneb eelotsusetaotlusest ning Saksamaa valitsuse poolt Euroopa Kohtule esitatud märkustest, et asjaomaste siseriiklike õigusnormide muutmine, milles liidumaa ei nõua notari poolt direktiivi 69/335 kohaldamisalasse kuuluvate tehingute tõestamise eest nõutavast tasust osa liidumaale maksmist, on küll kavas, kuid see muudatus ei ole veel vastu võetud. Sellest järeldub, et teise eelotsuse küsimuse õiguslik raamistik on hüpoteetiline.

35 Järelikult tuleb asuda seisukohale, et see küsimus on vastuvõetamatu.

## Esimene küsimus

36 Esimese küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada seda, kas direktiivi 69/335 tuleb tõlgendada selliselt, et ametnikust notari poolt tasu võtmine selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluva tehinguga seotud dokumendi notariaalse tõestamise eest on käsitletav maksustamisena sama direktiivi mõttes, kui vastavalt asjakohastele siseriiklikele õigusnormidele on esiteks notari ülesandeid täitma õigustatud ka vabakutselised, mitte ainult ametnikest notarid, ja mõlemad on notari tasu suhtes võlausaldajad, ning teiseks on ametnikest notarid kohustatud maksma osa nimetatud tasust ametiasutusele, kes kasutab seda oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks.

37 Esitatud küsimusele vajaliku vastuse andmiseks tuleb märkida, et eespool viidatud määruse kohtuasjas Gründerzentrum punktis 34 otsustas kohus, et direktiivi 69/335 tuleb tõlgendada selliselt, et selle direktiivi kohaldamisalasse kuuluva tehingu notariaalse tõestamise eest tasu võtmine on direktiivi 69/335 mõttes käsitletav maksustamisena õigussüsteemis, nagu seda on Oberlandesgericht Karlsruhe tööpiirkonnas kehtiv õigussüsteem, kus notarid on ametnikud ning osa nende tasust makstakse ametiasutusele, mis on nende tööandja ning kasutab sellest saadavat tulu oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks.

38 Kuna põhikohtuasjas vaidluse all olev õigussüsteem on sisuliselt sama eespool viidatud Gründerzentrumi määruses nimetatuga, tuleb hinnata, kas Oberlandesgericht Karlsruhe tööpiirkonnas rakendatava ning eelotsusetaotluse esitanud kohtu poolt viidatud Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas kehtiva õigussüsteemi erinevused on sellised, mis õigustavad käesoleval juhul esitatud küsimusele teistsuguse vastuse andmist võrreldes nimetatud määruses antuga.

39 Esiteks tuleb seoses argumendiga, et põhikohtuasjas tähtsust omavat tasu ei maksta kohustuslikus korras riigile, kuna Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas võivad tegutseda lisaks ametnikest notaritele ka vabakutselised notarid või advokaatidest notarid, märkida, et eespool viidatud Gründerzentrumi määruse punktist 13 tuleneb, et selle kohtuasja eelotsusetaotluses kirjeldatud õigussüsteem oli käesoleva asja õiguskorraga sarnane, kuna esiteks võib mõlema õigussüsteem puhul iga isik, kes soovib tehingut tõestada, pöörduda iga Saksamaa territooriumil praktiseeriva ametnikust notari või vabakutselise notari poole ning teiseks tunnustatakse selliselt tõestatud tehingut kogu Saksamaa territooriumil.

40 Sellest tuleneb, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu esimene argument ei anna alust põhikohtuasjas viidatud õigussüsteemile erineva hinnangu andmiseks võrreldes õigussüsteemiga, mida kirjeldati eespool viidatud Gründerzentrumi määruse aluseks olnud eelotsusetaotluses.

41 Teiseks, seoses asjaoluga, et Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas tegutsevad ametnikest notarid on erinevalt Oberlandesgericht Karlsruhe tööpiirkonnas tegutsevatest notaritest ise asjaomase tasu suhtes võlausaldajad, tuleb silmas pidada kohtujuristi ettepaneku punktis 40 märgitut, et väljakujunenud kohtupraktika kohaselt on ametnikest notarite poolt direktiivi 69/335 kohaldamisalasse kuuluvalt tehingult tõestamise tasu võtmine on maksustamine nimetatud direktiivi mõttes juhul, kui see tasu, kasvõi osaliselt, kantakse üle notari tööandjaks olevale ametiasutusele, mis kasutab seda oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks (vt eriti 29. septembri 1999. aasta otsus kohtuasjas C-56/98: Modelo, mida tuntakse kohtuotsusena „Modelo I", EKL 1999, lk I-6427, punkt 23; 21. septembri 2000. aasta otsus kohtuasjas C-19/99: Modelo, mida tuntakse kohtuotsusena „Modelo II", EKL 2000, lk I-7213, punkt 23, ja eespool viidatud määrus kohtuasjas Gründerzentrum, punkt 34).

42 Sellest kohtupraktikast tuleneb, et notari tasu võtmise kvalifitseerimiseks maksustamisena direktiivi 69/335 tähenduses ei ole niivõrd oluline see, kellele tasu makstakse

või kes on tasu esialgne võlausaldaja, vaid hoopis see, kelleni see tasu lõpuks jõuab. Nii maksti eespool viidatud kohtuasjades Modelo I, Modelo II ja Gründerzentrum tasu kõigepealt ametnikest notaritele ja teise sammuna kandsid need notarid tasu üle ametiasutusele, millele nad allusid. Selle tasu või tasust osa ülekandmine ja vastava summa kasutamine on määravad nende tasude kvalifitseerimisel seoses direktiiviga 69/335.

43 Samuti tuleb asuda seisukohale, et kuigi põhikohtuasjas on ametnikest notarid tõepoolest asjaomase tasu suhtes võlausaldajad, peavad nad siiski ühe osa nimetatud tasust kandma üle ametiasutusele, kelle alluvuses nad töötavad ja kes kasutab vastavat osa notari tasust oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks.

44 Eelnevast järeldub, et Oberlandesgericht Stuttgart'i tööpiirkonnas kehtiv õigussüsteem ei erine ka selles punktis õigussüsteemist, millega Euroopa Kohus pidi arvestama eespool viidatud kohtuasjas Gründerzentrum.

45 Neid põhjendusi arvestades tuleb vastata esimesele eelotsuse küsimusele, et direktiivi 69/335 tuleb tõlgendada selliselt, et ametnikust notari poolt tasu võtmine nimetatud direktiivi kohaldamisalasse kuuluva tehinguga seotud dokumendi notariaalse tõestamise eest on käsitletav maksustamisena selle direktiivi mõttes, kui kohaldatavate siseriiklike õigusnormide kohaselt ei ole ametnikest notarid

ainsad, kellel on õigus notari ülesandeid täita ja selliseid ülesandeid täitvad isikud on makstava tasu suhtes ise võlausaldajad, ning kui ametnikest notarid on kohustatud maksma osa nimetatud tasust ametiasutusele, kes kasutab seda oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks.

## Kohtukulud

46 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotamise siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule märkuste esitamisega seotud kulusid, v.a poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

**Nõukogu 17. juuli 1969. aasta direktiivi 69/335/EMÜ kapitali koondumise kaudse maksustamise kohta, mida on muudetud nõukogu 10. juuni 1985. aasta direktiiviga 85/303/EMÜ, tuleb tõlgendada selliselt, et ametnikust notari poolt tasu võtmine selle muudetud direktiivi kohaldamisalasse kuuluva tehinguga seotud dokumendi notariaalse tõestamise eest on käsitletav maksustamisena selle direktiivi mõttes, kui kohaldatavate siseriiklike õigusnormide kohaselt ei ole ametnikest notarid ainsad, kellel on õigus notari ülesandeid täita ja selliseid ülesandeid täitvad isikud on makstava tasu suhtes ise võlausaldajad, ning kui ametnikest notarid on kohustatud maksma osa nimetatud tasust ametiasutusele, kes kasutab seda oma ülesannetega kaasnevate kulude katmiseks.**

Allkirjad